

Департамент освіти і науки
Полтавської обласної державної адміністрації
Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
ім. М.В. Остроградського
Полтавський мистецький ліцей ім. Софії Русової
Полтавської обласної ради

Ольга Літус

Методичні рекомендації

Створюємо флоромозаїчні об'ємні панно разом

Полтава 2021

УДК 7.011.26 : 738.5 (072)

Л 64

Рекомендовано для використання в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти науково-методичною радою Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. М.В. Остроградського (протокол від 2.12.21 р. № 5)

Рецензенти:

В.І. Барінова – професорка кафедри живопису ц композиції Національної Академії образотворчого мистецтва і архітектури;

В.В. Оніпко – докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри ботаніки, екології та методики навчання біології Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка;

О.М. Курчакова – Директор Полтавського художнього музею (галереї мистецтв) імені Миколи Ярошенка, Заслужений працівник культури України, член національної спілки художників України, мистецтвознавець;

І.В. Бондаренко – методист Полтавського мистецького ліцею імені Софії Русової Полтавської обласної ради.

Літус О. Створюємо флоромозаїчні об'ємні панно разом: Методичні рекомендації / Літус О. В. – Полтава : ПОШПО, 2021. – 84 с.

У методичних рекомендаціях представлена авторська техніка Ольги Літус – заслуженого майстра народної творчості України (патент на корисну модель № 91546 від 10.07.2014 р.). Адресовано педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти – учителям образотворчого мистецтва та керівникам гуртків.

ЗМІСТ

Вступ	4
I. Теоретична частина	12
1.1. Вимоги до матеріалів для роботи над флоромозаїчними об'ємними панно	12
1.2. Поради щодо роботи з ДВП (деревоволокнистою плитою)	13
1.3. Поради до оформлення роботи: якою може бути рама	14
1.4. Варто знати: окремі поради від автора	14
II. Практичні приклади	15
2.1. Виготовлення кетягів горобини, калини та середінок квітів	15
2.2. Виготовлення квітів із насіння калини	18
2.3. Виготовлення квітів із насіння кавуна	22
2.4. Виготовлення квітів із насіння дині	26
2.5. Виготовлення квітів із кісточок аличі	28
2.6. Виготовлення квітів із кісточок абрикоса	31
2.7. Виготовлення квітів із насіння гінкго білоби	34
2.8. Робота над бджілкою	37
2.9. Виготовлення листя рослин	39
2.10. Робота над птахом	42
2.14. Очі птаха та прикраси	43
2.15. Дзьоб для сови	48
2.16. Особливості роботи над півнем	51
2.17. Виготовлення пера птаха	52
2.18. Крило птаха	54
2.19. Особливості роботи над драконом	57
Додаток	
Про автора	62
Фотоприкладі робіт учнів Ольги Літус	63
Список використаних джерел	83

ВСТУП

*А Той, хто насіння дає сіячеві та хліб на
поживу, також помножить насіння
ваше і зростить плоди праведності
вашої...*

II Послання апостола Павла до Коринфян,
розділ 9, вірш 10

Те, що вирощується на землях України, повинно служити не лише потребам їжі людей, а й мати продовження у мистецтві. Адже народне декоративно-прикладне мистецтво є важливою частиною духовно-матеріальної культури. Особливо цікаве воно новими, оригінальними напрямками.

З давніх-давен людина намагалася прикрасити свій дім не тільки зручними й необхідними в побуті речами, а й красивими, майстерно виготовленими виробами. А для цього потрібен не лише талант майстра, а й безмірна закоханість у свою справу, неабияке терпіння, наполегливість.

Усе це властиве заслуженому майстрові народної творчості України Ользі Літус. Завдяки особливому методові викладу на жорстку основу, звичайна рослинність у руках талановитої майстрині перетворюється в мозаїчні об'ємні панно. Як стверджують спеціалісти, у світі не існує аналога оригінальної техніки, яку використовує у своїй роботі Ольга Літус, створюючи флористичні панно. Її метод укладання малюнка запатентований Українським інститутом інтелектуальної власності як оригінальний винахід.

У роботах використовується 15 видів рослин, вирощених на землях України: абрикосів, слив, вишень, черешень, аличі, гінкго білоби, винограду, дині, кавуна, огірка, калини, обліпихи, пшениці, проса, гречки. На кожній насініні, на кожній кісточці рослини – триколірний розпис. Насіння та

кісточки приклеєні до основи під кутом 35-45°. А кісточки винограду – під кутом 90° до основи. Крила птаха відстовбурчені. Очі птахів випуклі, виготовлені з половинок відшліфованих (вручну) кісточок абрикоса.

Саме тому фруктові кісточки, насіння різних овочевих культур і трав'яних рослин створюють незвичайний ефект об'ємного простору, щось на зразок глибокого огляду у варіанті 3D. За цикл картин, виготовлених із насіння древнього лікарського дерева гінкго білоби, ім'я Ольги Літус у 2016 році було вписане в Книгу рекордів України.

Чисте висушене насіння. Те, що вирощується на землях нашої держави, повинно мати продовження й у мистецтві

Відкриття XXI Міжнародної виставки-ярмарку «Агро – 2009», м. Київ, ВДНГ. Президент України Віктор Ющенко та міністр аграрної політики України Юрій Мельник цікавляться флоромозаїчними об'ємними панно

У 2009 році за запрошенням Юрія Мельника Ольга Вікторівна Літус представляла свої твори на Міжнародній виставці «Зелений тиждень» у м. Берліні (Німеччина). Оскільки панно авторки виготовлені з природних матеріалів, які зазвичай викидаються споживачами у сміття, це викликало великий інтерес у представників аграрної галузі з різних країн, а також у гостей виставки.

Отже, флоромозаїчні об'ємні панно викликають велику зацікавленість на виставках у дорослих та дітей, в українців та іноземців, у відомих політиків та пересічних громадян.

Зліва майстриня О. Літус, директор Національного музею літератури України Г. Сорока, керівник Національного реєстру рекордів України Л. Ветрова, В. Прядко.

Зафіксовано рекорд: найбільша кількість картин із насіння гінкго білоби – 16 панно. Національний музей літератури України, м. Київ, 2016 рік. Відкриття виставки флоромозаїчних об'ємних панно О. Літус на тему: «Сичі в гаю перекликались».

Заслужений працівник культури України, директор обласного комунального закладу «Харківський художній

музей» В.В. Мизгіна після виставки робіт Ольги Літус, яка проходила в музеї Харкова з 16 січня до 1 березня 2020 року, дала такий офіційний висновок: «Виставка мала значний успіх, її відвідала велика кількість харків'ян і гостей міста різних вікових категорій: від учнів молодших класів до пенсіонерів. Із великим задоволенням і зацікавленістю розглядали вони кожен експонат і залишали у книзі відгуків теплі й захоплені враження. Дирекція музею висловлює щирі пошани і вдячності Ользі Вікторівні Літус за співпрацю і бажає авторові натхнення і подальших творчих успіхів».

У своїх сюжетах Ольга Літус віддає перевагу ілюстраціям до творів улюбленого поета Тараса Шевченка. У них передає велич творів Кобзаря, багатство, різноманітність дивовижної природи України, красу птахів, яких оспівував великий поет.

Панно з насіння можна назвати вдумливими роздумами над поетичною спадщиною українського класика: «Зацвіла в долині червона калина», «Слава Україні», «Сичі в гаю перекликались». Також протягом ось уже двох десятиліть вміння і майстерність Ольги Літус направлені на прославлення України аграрної. На її думку, у першу чергу цього гідна Полтавська область, тому що вона є сільськогосподарським центром нашої держави. «Не може бути такого, щоб в Україні не існувало мистецтва, пов'язаного із сільським господарством», – стверджує словом і ділом Ольга Вікторівна. Не кожна людина змогла б приділити стільки уваги і часу для створення таких оригінальних творів мистецтва, а майстриня присвячує цьому все своє життя.

Виразна краса, що іскриться на панно лаковими відблисками розписаного насіння, не з'явилася лише за велінням натхненного поривання. Сам задум випромінює осяяння, та слідом за ним іде кропітка робота з підбору необхідного ботанічно досконалого матеріалу і неймовірна праця з його обробки та накладання на основу.

Яка веселковість, яка глибина, наповнена символічними значеннями птахів, риб, квітів, портретів і державної

геральдики! Захоплює ювелірна точність, з якою художниця створює живописні метафори з того, що ми часто, не задумуючись, викидаємо геть. А вона не може викинути кісточку, з'ївши вишню чи сливу: «Я вважаю, що Бог людині нічого зайвого не дає, і все треба використовувати для творчості». Її опісля залишене насіння проростає в новій естетичній якості, являючи світові не властиве йому призначення, і відгукується в наших серцях бризками радісного мерехтіння.

Насіння калини, кавуна, кісточка аличі, гінкго, абрикоса оживають пелюстками дивовижних квітів, а оперення півня хвилюється на вітрі пшеничними колосками. Може, це і не колоски, але воістину – півнячий хвіст. Перед нами – дивовижна країна!

Це вселило в душу майстрині бажання та дало натхнення укласти ці методичні рекомендації. Справді, у природі немає нічого зайвого. Ми можемо використовувати для творчості все, що росте на землі. Варто тільки проявити фантазію.

Коли дивишся на унікальні панно Ольги Літус, мимоволі спадають на думку рядки з епохальної поеми Фрідріха фон Шіллера «Пісня про дзвін»:

Людину прикрашає все це
Її дає до розуміння ключ.
Коли вона відчує серцем
Усе, що робить власноруч.

В умовах сьогодення особливо актуальними є формування особистості, розвиток її надієвіших сил і можливостей. Одним із важливих параметрів повноцінного та гармонійного зростання особистості є її здатність творити. У процесі конструювання об'ємних панно у вихованців розвивається активність, самостійність та ініціативність, у них виховуються товарицькість, почуття взаємодопомоги та взаємоповаги. Метою програми є формування компетентностей особистості засобами гуртка флоромозаїчних об'ємних панно, розвиток у дітей творчого мислення, залучення їх до особистих художніх

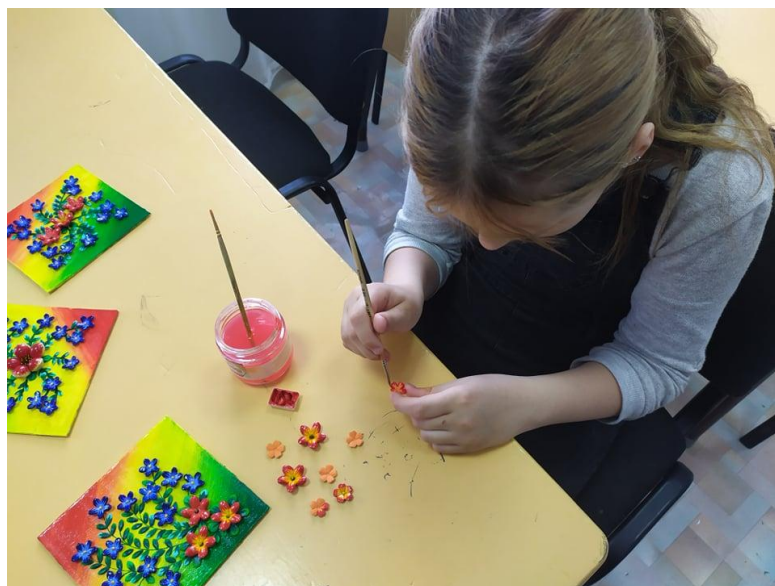
пошуків, сприяння естетичному розвитку, виховування творчої сміливості і наполегливості.

Заняття флоромозаїкою – це знайомство з матеріалами різних видів, вивчення законів композиції. Виконання панно дає дітям можливість оволодіти навичками роботи з напилком, ножицями, прийомами клеєння, із засобами розмальовування виробу тощо.

У 2021 році авторська техніка О.Літус пройшла апробацію у Полтавському мистецькому ліцеї імені Софії Русової Полтавської обласної ради.

За час навчання у гуртку «Флорамозаїка» учні здобули навички виготовлення виробів із насіння рослин та кісточок плодів різних дерев, усвідомили, що насіння та кісточки, які зазвичай викидаємо на смітник, можна використати творчо для виготовлення різних панно. Навчилися підходити творчо до інших справ. Учні стали краще розуміти красу і велич природи, стали бережливіше до неї відноситися.

Заняття флоромозаїкою розширили світогляд членів гуртка, підвищили рівень творчого мислення.

Учениця 5 класу Стеблій Анна розписує квіти з насіння калини

*Учениця 6 класу Ульянцева Діана
закінчує виконання панно «Риба»*

*Учениця 6 класу Горчакова Інна
шліфує кісточки аличі*

Отже, дітям це цікаво. За півроку учні самостійно зробили три панно розміром 150x150 та одне панно «Риба» розміром 370x370.

За час навчання в гуртку «Флоромозаїка» учні мають здобути навички виготовлення робіт із насіння рослин та кісточок плодів різних дерев. Усвідомити, що насіння та кісточки, які ми зазвичай викидаємо на смітник, можна використати творчо для виготовлення різних панно. Потрібно навчитися підходити творчо до інших справ.

Учні стали краще розуміти красу і велич природи, бережливіше до неї відноситися. Заняття флоромозаїкою розширює світогляд членів гуртка, підвищує рівень творчого мислення.

Експозиція творів заслуженого майстра народної творчості України Ольги Літус в Полтавському мистецькому ліцеї імені Софії Русової Полтавської обласної ради

I. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

Вимоги до матеріалів для роботи над флоромозаїчними об'ємними панно

Для роботи над флоромозаїчними об'ємними панно будуть потрібні такі матеріали:

- ДВП (деревоволокниста плита);
- тканина бавовняна (ситець, бязь) білого кольору;
- клей ПВА-К;
- клей «Момент» прозорий;
- фарба латексна матова для внутрішніх робіт біла (TOTUS), виробник – Україна, м. Дніпро;
- універсальний пігментний концентрат для забарвлення емульсійних фарб;
- гуаш художня;
- фарби акварельні художні;
- шило – 2 шт. або дерев'яні палички для шашлика;
- палітри з увігнутими круглими западинами різних розмірів (діаметр 2,4 см, 2,7 см, 3,1 см);
- акрилова фарба (в тюбиках);
- папір для живопису;
- кришки для 5-літрової ПЕТ-пляшки діаметр 4,8 см;
- картон;
- діркопробивач;
- лак алкідний та розчинник для нього;
- напилки (надфілі);
- ніжик;
- пінцет;
- олівець;
- ножиці;
- циркуль;
- медичний лейкопластир на тканинній основі шириною 1 см і 2 см;
- пензлики.

Поради щодо роботи з ДВП (деревоволокнистою плитою)

Беремо лист ДВП (розмір має відповідати майбутньому панно). Наносимо щіточкою ґрунтовку: латексна матова фарба, клей ПВА-К, трішки води.

Коли цим розчином рівномірно покрито лист, кладемо зверху тканину, більшу за розміром листа на 2 см. Розгладжуємо рукою, щоб вийшла ідеально рівна поверхня. Тканинну основу за допомогою щіточки або пензлика №8 (нейлон) вкриваємо тим же розчином. На висихання потрібна доба.

Зайву тканину по краях відрізаємо гострим ножем. Потім наносимо колір, який готуємо з латексної матової фарби й універсального пігментного концентрату в потрібній пропорції. Даємо добу для висихання.

Якщо на панно повинні бути стебельця квітів, то наносимо їх акварельними фарбами. Якщо на галявині має стояти птах, то малюємо галявину гуашшю. Коли ж на панно будуть бджілки, то чорною ручкою малюємо для них лапки. Наступний етап – покриття алкідним лаком. Не даючи йому висохнути, на кінчики лапок бджілок кладемо насіння обліпихи. Усі об'ємні зображення на панно: квіти, листя, птахів, ягоди калини і т.д. – прикріплюємо прозорим клеєм «Момент».

*Лист ДВП, підготовлений для приклеювання
бджіл, квітів, листя, рослин*

Поради до оформлення роботи: якою може бути рама

Готове панно вставляємо в раму. Опуклі частини (пелюстки квітів, крила, дзьоб птахів) повинні бути нижче глибини рами. За розміром зовнішніх сторін рами вирізаємо шматок ДВП. Він служитиме кришкою для закривання панно під час транспортування чи зберігання.

Мої панно вставлені в рами з натурального дерева, які виготовлялися майстром за моїм індивідуальним замовленням.

Варто знати: окремі поради від автора

Робота з алкідними лаками, клеєм «Момент», ПВА, акриловими фарбами та іншими матеріалами шкідлива для здоров'я людини. На початку слід переконатися, що у вас немає алергії на ці матеріали. Під час роботи повинно бути відчинене вікно. До того ж слід періодично створювати в приміщенні протяг, щоб у повітрі не залишалися шкідливі речовини. Будьте уважні до свого здоров'я.

II. ПРАКТИЧНІ ПРИКЛАДИ

ВИГОТОВЛЕННЯ КЕТЯГІВ ГОРОБИНИ, КАЛИНИ ТА СЕРЕДИНОК КВІТІВ

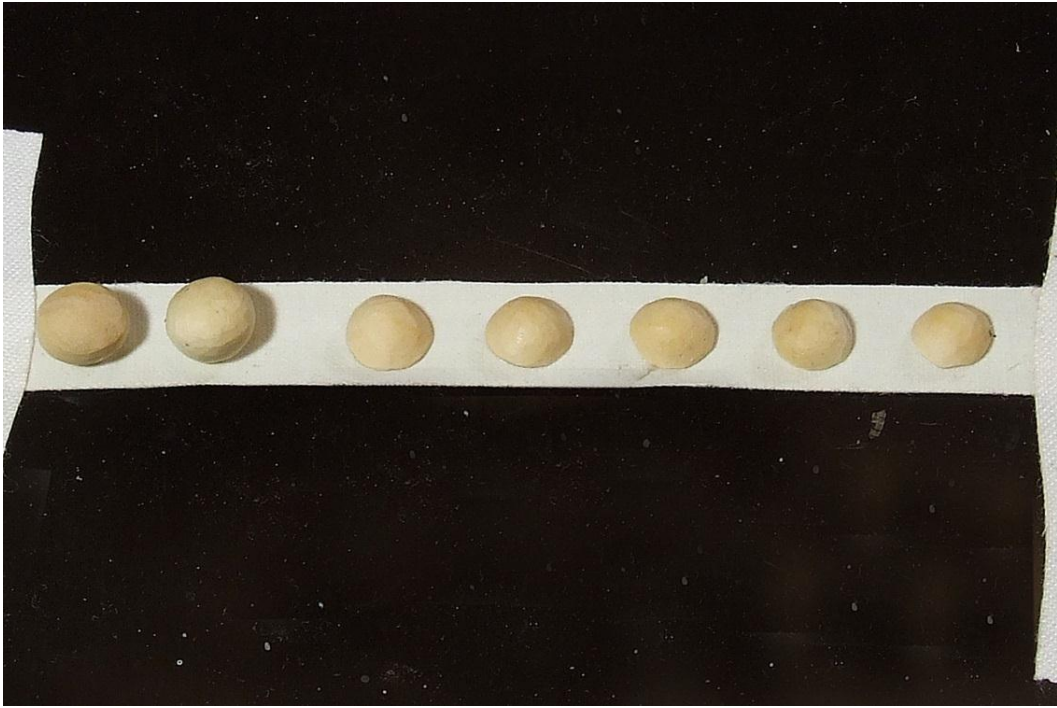
Беремо кісточки вишень, краще зі шпанки, бо вони більші. Одну частину добре миємо і розкладаємо сушитися на рушник. Другу частину кип'ятимо у воді з харчовою содою. Через деякий час після висихання вони почнуть тріскатися. Розколюємо їх ножем на половинки. Напилком шириною 7 мм ретельно шліфуємо і половинки, і цілі кісточки.

На дощечці закріплюємо лейкопластир шириною 1 см. Клеєм ПВА покриваємо внутрішню частину половинок вишневих кісточок. Кладемо їх на лейкопластир. Так само робимо і з цілими кісточками.

Грунтуємо сумішшю із клею ПВА-К та латексної матової білої фарби. Даємо добу для висихання.

Далі покриваємо акриловою фарбою або сумішшю з латексної та акрилової фарб. Сушимо. Накладаємо шар гуаші. Таким чином верхній шар може бути акриловим або гуашевим. Покриваємо алкідним лаком. Після висихання цілі кісточки вишень відділяємо від лейкопластиру, видиму частину якого вкриваємо акварельною фарбою. Половинки вишеньок відрізаємо від лейкопластиру ножицями.

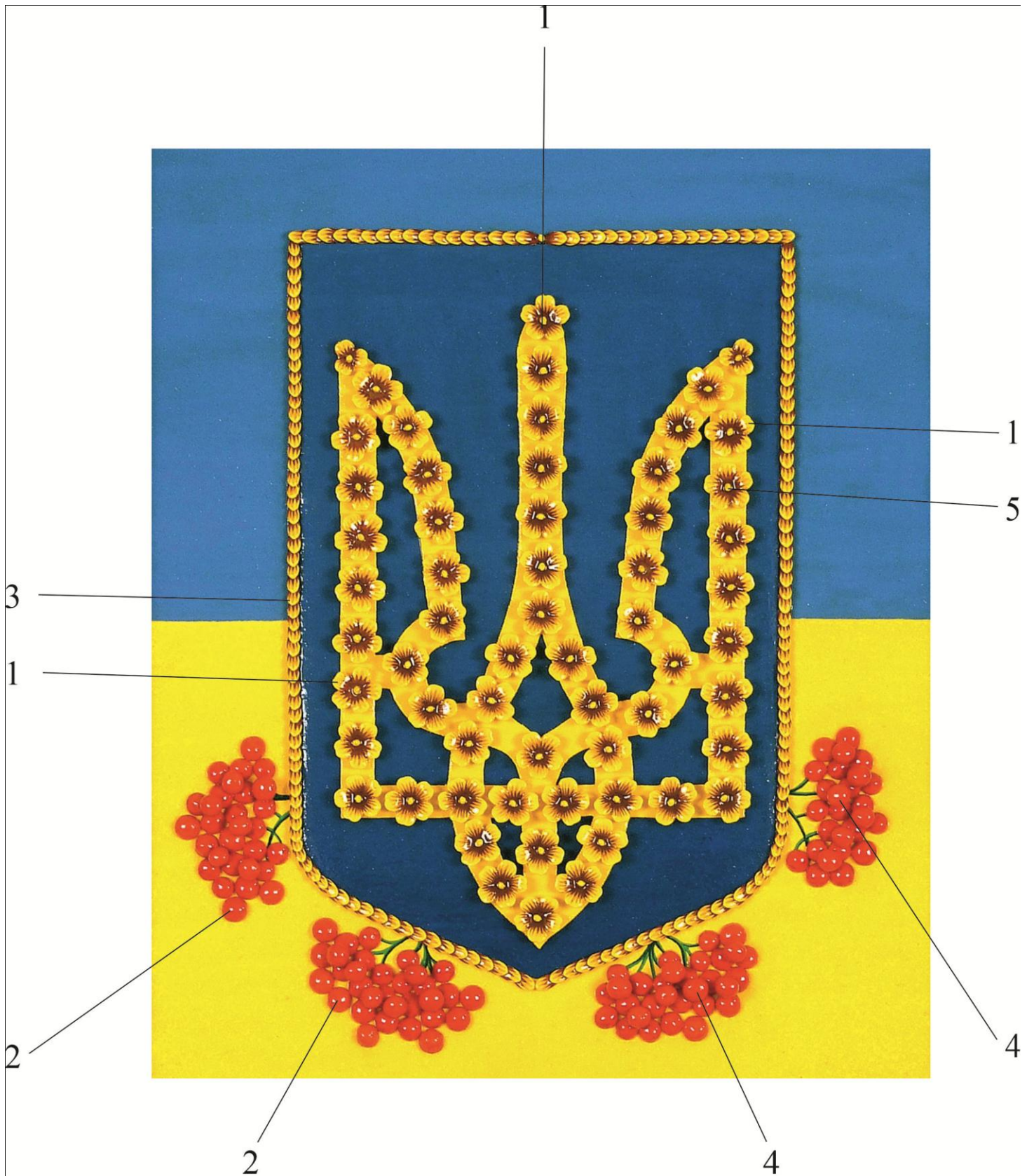
На панно з ДВП клеєм «Момент» прикріплюємо половинки кісточок. Зверху на них приклеюємо цілі кісточки шпанки. Кетяги горобини або калини готові. Половинки кісточок можуть бути серединами квітів або оком птаха.

Кісточки черешні, половинки черешні на лейкопластирі, підготовлені до ґрунтування

Кісточки черешні заґрунтовані, пофарбовані, відділені, відрізані від лейкопластиру

«Україно, Україно, серце моє, ненько!» (470x500)

Панно з насіння та кісточок плодів рослин: 1 калини, 2 половинок черешень, 3 дині, 4 цілих черешень, 5 проса.

ВИГОТОВЛЕННЯ КВІТІВ ІЗ НАСІННЯ КАЛИНИ

Квіти робимо за допомогою палітри із западинами діаметром 2,4 см. Від рулону лейкопластиру шириною 1 см відрізаємо ножицями квадратик. Спочатку на цю плоску поверхню кладемо 3 однакові за розміром насінини калини. Далі поміщаємо їх у западину (ямку) палітри й симетрично по колу докладаємо ще дві насінини. Це будуть пелюстки квітів – 5 шт. Западину палітри використовуємо для склеювання об'ємної квітки. Чим глибша западина, тим вищими вийдуть пелюстки квітки.

У центр квітки наносимо краплю клею ПВА. Даємо добу на висихання. Після цього виймаємо квіти і перевертаємо палітру западинами вниз. На випуклу поверхню кладемо квіти ніжною догори. Покриваємо їх клеєм ПВА. Доба – на висихання.

Беремо діркопробивач і картон. Пробиваємо в ньому дірочки та виймаємо готові кружечки. Склеюємо разом по 2 кружечки ПВА. Тоді приклеюємо їх на місце ніжки квітки, щоб вона вийшла об'ємна і стояла на цій ніжці. Тепер ґрунтуємо цю частину квітки і даємо сохнути добу. Потім перевертаємо виріб на лицьовий бік, ґрунтуємо його і залишаємо в палітрі на добу для висихання. Якщо на лицьовому боці квітки буде видно лейкопластир, відрізаємо його.

Нижню частину квітки покриваємо акриловою фарбою. На верхню – лицьову – наносимо суміш із латексної матової білої фарби та акрилової. Кладемо квітку в палітру. Після висихання наносимо пензликом гуаш. Знову кладемо в западину палітри. Даємо час на висихання. Потім беремо квітку в руку і акварельною фарбою розмальовуємо кожну пелюстку. Для цього використовуємо пензлик «Колонок» №1, 2.

Після розпису квітки беремо її в руку, вдягнувши рукавичку, і вкриваємо алкідним лаком верхню та нижню

частини. Відразу ж у центр квітки кладемо зернятко проса. Залишаємо виріб для висихання стояти на ніжці на пластмасовій поверхні на добу. Потім тоненькою паличкою (зубочисткою) наносимо крапочку на просо акриловою фарбою здебільшого жовтого кольору.

Насіння калини, підготовлене до склеювання в палітрі.

Насіння калини вже склеєне.

Квітка калини, заґрунтована з обох боків.

Квітка з насіння калини, заґрунтована з лицьового боку.

Приклеюємо «Моментом» вироби на панно. Ретельно покриваємо лаком ніжку та лицьову частину квітки. Ось вони і готові. Цим же клеєм можна прикріплювати квіти і на круглій поверхні.

Квітка з насіння калини заґрунтована, пофарбована, Розмальована, із просом усередині.

*Флоромозаїчне оздоблення на сільниці.
Квіти – з насіння та проса, листя – з насіння дині.*

ВИГОТОВЛЕННЯ КВІТІВ ІЗ НАСІННЯ КАВУНА

Маленьку квітку з п'яти насінин кавуна робимо так само, як і з насіння калини:

- вибираємо 5 однакових насінин;
- вирізаємо квадратик лейкопластира (1х1см);
- вкладаємо в палітру (западина діаметром 2,4 см);
- на серединку кожної квітки наносимо клей ПВА-К.

Після висихання клею лейкопластир можна відділити від квітки. Приклеюємо паперовий кружок, вибитий діркопробивачем, на нижню частину квітки. Далі ґрунтуємо обидва боки квітки так само, як і квітку з калини. Цю квітку можна використовувати як на рівних поверхнях, так і на круглих.

Із насіння кавуна можемо склеїти і квітку із семи пелюсток. Для цього вирізаємо з картону круг діаметром 9 мм. Усередину приклеюємо маленький кружок, вибитий діркопробивачем. Беремо палітру із западинами діаметром 3,1 см. У її центр кладемо кружок. Паличкою або шилом притискуємо центр кружка з картону. По окружності викладаємо однакові насінини кавуна, кінчики яких змазані клеєм «Момент». Після висихання клею квітку перевертаємо і кладемо на опуклий бік палітри. Кінчики насінин, що знаходяться в центрі, змазуємо клеєм ПВА-К. Далі ґрунтуємо з обох сторін. Заготовки квітів повинні висихати в палітрі. Після висихання покриваємо їх гуашшю, а нижню (вिवорітну) сторону можна покрити акриловою фарбою або гуашшю. Художньою аквареллю розписуємо лицеву сторону квітки. Покриваємо алкідним лаком лицеву та виворітну частини квітки. У її центр приклеюємо «Моментом» половинку підготовленої кісточки черешні. Її готуємо так само, як і для ягід (кетягів) калини. І вже на панно покриваємо лаком.

Якщо після ґрунтування ви користуєтеся акриловими фарбами, то можна користуватися акриловим лаком.

У такій палітрі склеюється насіння кавуна.

Ніжка, приклеєна до зворотного боку квітки з насіння кавуна.

Фрагмент панно «Танок квітів».

Фрагмент панно «Квітуча Україна».

Насіння кавуна, викладене на круг у палітрі й підготовлене для склеювання квітки.

Квітка склеєна з насіння кавуна

*Флоромозаїчне оздоблення на яйці з дерева.
Квіти – з насіння кавуна і проса, листя – з дині.*

ВИГОТОВЛЕННЯ КВІТІВ ІЗ НАСІННЯ ДИНИ

Вирізаємо з картону круг діаметром 1,1 см. У центр кладемо маленький кружок із цупкого паперу, отриманий із діркопробивача. Приклеюємо його. Беремо палітру із западинами діаметром 3,1 см. Кладемо в неї круги. Викладаємо на них у формі пелюсток насіння дині, змазавши кінчики клеєм «Момент» і ставлячи насіння так, щоб воно впиралося в маленький кружок із діркопробивача. Після висихання клею перевертаємо палітру і забираємо з неї квітку. Кладемо її на опуклу поверхню і змазуємо нижню частину в центрі клеєм ПВА-К. Грунтуємо. Виріб повинен висихати на палітрі. Далі на обидва боки наносимо художню гуаш потрібного кольору. Акварельними фарбами розписуємо лицевий бік пелюсток (насінин). Покриваємо алкідним лаком.

У середину квітки приклеюємо підготовлену половинку кісточки черешні. Готуємо її так само, як і для кетягів калини. Колір може бути різним.

Квітка, склеєна з насіння херсонської дині.

Квітка, склеєна з насіння дині та калини.

Фрагмент панно «Танок квітів».

ВИГОТОВЛЕННЯ КВІТІВ ІЗ КІСТОЧОК АЛИЧІ

Вибираємо 5 однакових кісточок аличі. Напилком шириною 8 мм шліфуємо їх до гладенької поверхні. Беремо палітру із западинами діаметром 2,7 см. Вирізаємо із картону круг діаметром 1,1 см. Покриваємо його клеєм «Момент» і кладемо посередині западини в палітрі. Шилом або дерев'яною паличкою притримуємо круг у центрі западини. Вільною рукою кладемо на нього 5 кісточок аличі. Потім на центр наносимо трохи клею ПВА-К. Залишаємо на добу для висихання. Далі ґрунтуємо кісточку зі зворотного боку на палітрі випуклим боком догори розчином латексної білої матової фарби і ПВА-К. Даємо добу висохнути на випуклій поверхні западини палітри.

Далі ґрунтуємо лицьовий бік квітки з аличі. Змішуємо латексну матову і акрилову фарби та наносимо їх на обидва боки квітки. Коли ця суміш висохне, на нижню частину квітки наносимо акрилову фарбу. Лицьову частину виробу покриваємо гуашшю.

Після висихання лицьовий бік квітки розмальовуємо художніми акварельними фарбами. Сушимо. Потім покриваємо алкідним лаком. Коли все висохне, наносимо краплю «Моменту» на товщій кінчик виноградної кісточку і пінцетом встановлюємо її в центр квітки. Як висохне (як завжди, добу) верх виноградної кісточку покриваємо акриловою фарбою.

Коли квітку приклеєно до панно з ДВП, покриваємо алкідним лаком її середину й основу. Ця квітка може бути в орнаментах, букетах, може прикрашати кінчик хвоста птаха.

Кісточки аличі, відшліфовані й підготовлені для склеювання в палітрі.

Квіти, склеєні з кісточок аличі.

Квітка із кісточок аличі сохне на палітрі.

Фрагмент панно «Танок квітів».

ВИГОТОВЛЕННЯ КВІТІВ ІЗ КІСТОЧОК АБРИКОСА

Підбираємо п'ять однакових за розміром кісточок абрикоса. Ретельно шліфуємо кожну напилком.

Із картону вирізаємо круг діаметром приблизно 2,3 см. Беремо кришку із ПЕТ-пляшки діаметром 4,9 см. Вирізаний круг по краях покриваємо клеєм «Момент». Кладемо його в центр кришки. По центру основою вниз кладемо кісточку, притримуючи картонний круг шилом або паличкою. Кісточка будуть пелюстками квітки. У центр виробу наливаємо клей ПВА-К. Через добу після висихання це все ґрунтуємо сумішшю клею ПВА-К і латексної білої фарби. Спочатку нижню частину квітки, а через добу – верхню, лицеву. Після висихання на нижню частину квітки наносимо акрилову фарбу. Сушимо добу. Верхню частину покриваємо гуашшю.

Після висихання розпочинаємо розпис лицевої частини квітки. Спочатку наносимо світлу художню акварель, згодом -- більш темні акварельні фарби. Покриваємо квітку алкідним лаком.

Після висихання займаємося серединою квітки. Кладемо в центр підготовлену половинку кісточку черешні, заздалегідь відшліфовану, заґрунтовану і пофарбовану. А можна за допомогою пінцета до основи середини квітки «Моментом» приклеїти виноградні кісточку під кутом 90°. Коли це зроблено, розпочинаємо фарбування верхівок виноградних кісточок. Частіше за все робимо це жовтою акриловою фарбою.

Коли квітка буде приклеєна на панно, між кісточками на ДВП вкладаємо листочки з насіння кавуна. Усю квітку з листочками покриваємо алкідним лаком.

Кісточки абрикоса, відшліфовані й укладені для склеювання в пластикову кришку.

Квіти з кісточок абрикоса, відшліфовані, заґрунтовані, розмальовані, готові для роботи над серединою квітки.

ВИГОТОВЛЕННЯ КВІТІВ ІЗ НАСІННЯ ГІНКГО БІЛОБИ

Знаходимо 5 однакових насінин гінкго. Знімаємо напилком гостру верхню частину. Оброблені насінини кладемо ненадовго в чашку зі спиртом або горілкою для знежирення. Виймаємо і ретельно витираємо рушником. Вирізаємо з картону круг діаметром 2,3 см і покриваємо клеєм «Момент». Кладемо його в кришку від 5-літрової ПЕТ-пляшки діаметром 4,8 см. Шилом або дерев'яною паличкою притримуємо круг у центрі. Вільною рукою кладемо 5 насінин гінкго білоби. У центр майбутньої квітки видавлюємо трохи клею ПВА. Доба — на висихання.

Пензликом «Колонок» №1,2 розписуємо верх квітки найсвітлішою акварельною художньою фарбою, темнішою розмальовуємо нижню частину. Потім покриваємо алкідним лаком. Залишаємо висихати на пластмасовому листі.

Пінцетом тримаємо насіння винограду. Змазуємо клеєм «Момент» і встановлюємо його одне за одним у центрі квітки під кутом 90°, заповнюючи середину квітки. Після висихання клею пензликом на верхівку виноградних зерняток наносимо акрилову фарбу, як правило, жовтого кольору.

Квітку з насіння гінкго білоби можна виготовляти з чотирьох або трьох насінин. Тільки трипелюсткову склеюємо в палітрі із западинами діаметром 3,1 см.

Готову квітку приклеюємо до ДВП, покриваємо алкідним лаком. Виконали ми її без ґрунтовки.

Замість насіння винограду в центр квітки можна класти половинку заздалегідь підготовленої кісточки черешні. Якщо ви користуєтеся акриловими фарбами, то можна користуватися акриловим лаком.

*Насіння гінкго білоби в пластиковій кришці,
готове для склеювання.*

*Квітка з насіння гінкго білоби, розмальована,
незагрунтована, із кісточками винограду всередині.*

Фрагмент панно «Квіти України».

РОБОТА НАД БДЖІЛКОЮ

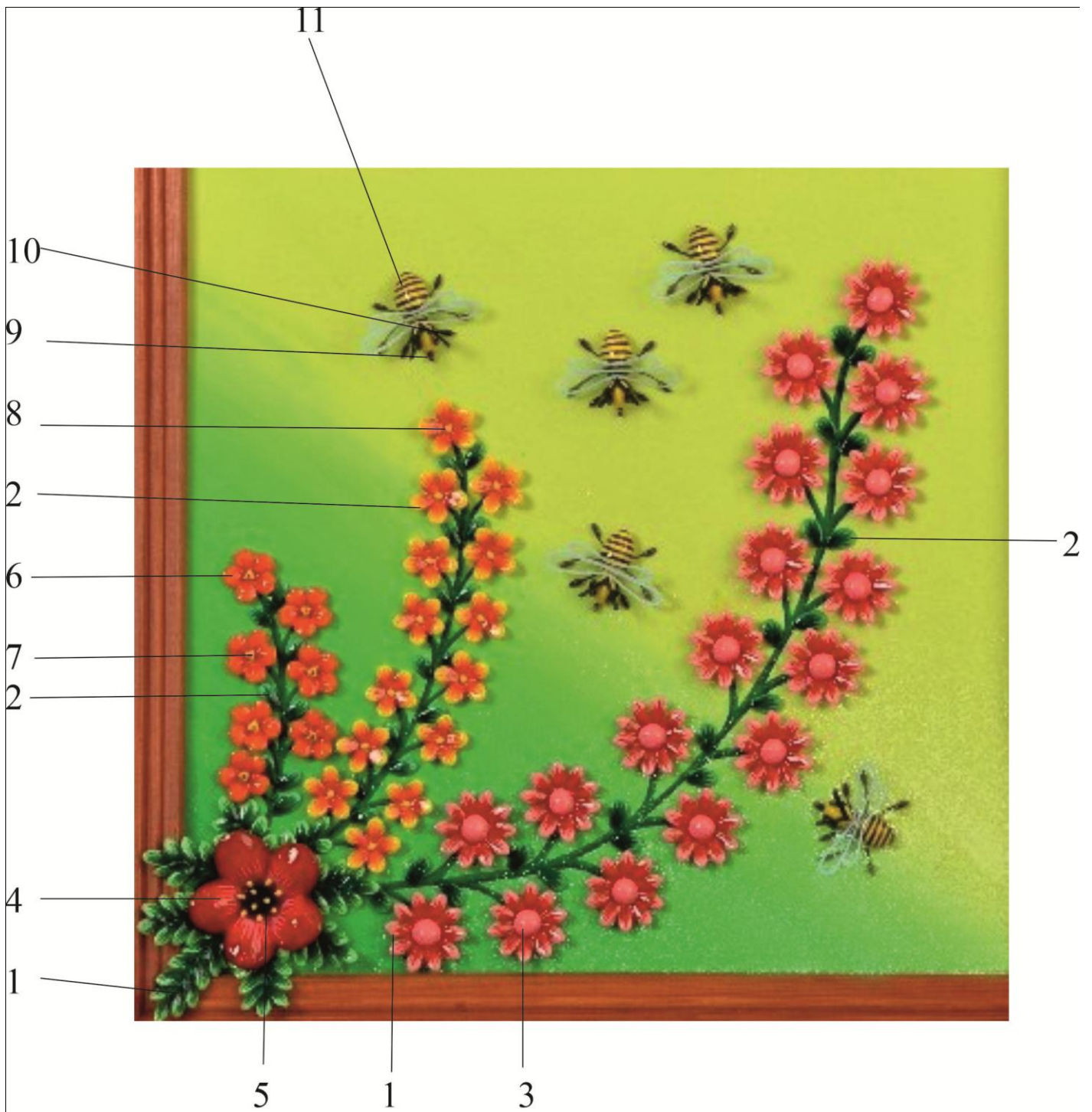
До листа ДВП, розмір якого відповідає майбутньому панно, приклеюємо бавовняну тканину, наносимо необхідну фарбу, ручкою з чорною пастою малюємо лапки, потім покриваємо все алкідним лаком. Доки лак ще не висох, на чорні намальовані лапки кладемо насіння обліпихи.

Кісточки черешні та сливи ретельно шліфуємо напилком. Із черешні зробимо голову бджілки, а зі сливи – тулуб. Склеюємо «Моментом» кісточки черешні та сливи. Лейкопластир закріплюємо на дощечці. Кладемо на нього голову й тулуб бджілки. Грунтуємо кісточку розчином із латексної фарби і клею ПВА-К. Після висихання наносимо шар із латексної матової білої й акрилової фарби. Сушимо. Наступний крок – нанесення жовтої гуаші. Далі акварельною фарбою малюємо чорні смужки на тулубі бджілки. Добу сушимо. Покриваємо лаком. Затим приклеюємо голову й тулуб бджілки на ДВП, де вже намальовані лапки комахи. Беремо картон, на який уже приклеєний ситець. Діркопробивачем робимо з нього кружечки. Це очі бджілки. Із цього ж картону вирізаємо для неї вусики, фарбуємо в чорний колір. Очі та вусики приклеюємо до комахи. Покриваємо лаком весь виріб разом із лапками, до кінчиків яких уже приклеєне насіння обліпихи.

Із плівки для ламінування вирізаємо бджілці крила. Наносимо пензликом на контур (край) крил тонкий шар суміші латексної матової білої фарби й голубої акварельної. «Моментом» приклеюємо крила до тільця бджілки так, щоб фарба була внизу.

*Відшліфовані кісточки черешні та сливи на лейкопластирі
– заготовка для бджілки.*

«Бджілки-трудівниці» (300x300)

Панно з насіння та кісточок плодів рослин: 1 дині, 2 кавуна
 3 половинок черешні, 4 абрикоса, 5 винограду, 6 калини, 7 гречки
 8 проса, 9 обліпихи, 10 черешні, 11 сливи.

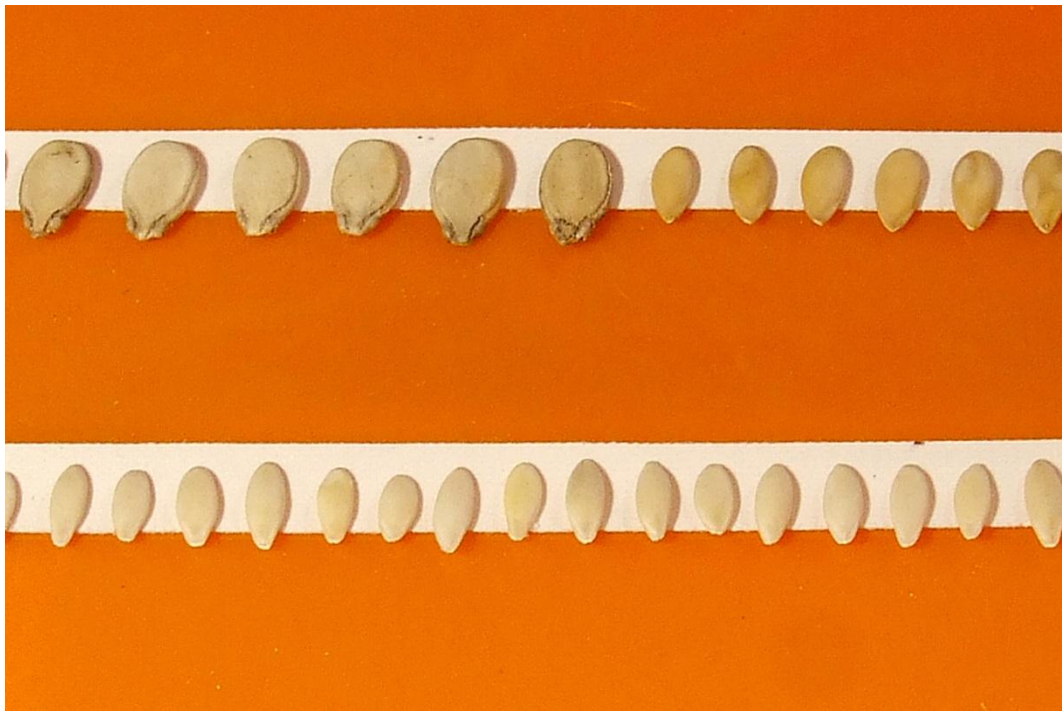
ВИГОТОВЛЕННЯ ЛИСТЯ РОСЛИН

На пластмасовій дощечці закріплюємо медичний лейкопластир шириною 1 см, на який кладемо чисте зріле насіння огірків, кавунів та динь із невеликим інтервалом. Наносимо на зерна перший змішаний шар матової латексної та акрилової фарби необхідного кольору. Після висихання покриваємо насіння гуашшю потрібного кольору.

Беремо пензлик «Колонок» № 1, 2 або білячий. Наносимо ним аквареллю малюнок. Спочатку світлішу фарбу, після висихання – темнішу. Таким чином на кожну зернину наноситься три кольори. Ми отримали листочки з насіння дині, огірка чи кавуна.

Тепер розпочинаємо виготовлення великого листка. Із паперу для акварелі вирізаємо ножицями потрібну форму і розмір листка. Лінія згину проходить посередині листка. Верхній шар паперу по ній продавлюємо ножем. Згинаємо. На ввігнутий бік (виворіт) наносимо клей ПВА. Після висихання ґрунтуємо сумішшю з латексної фарби та клею ПВА. Сушимо добу. Далі наносимо гуаш або акрилову фарбу. Коли висохне, покриваємо алкідним лаком. Потім на листок «Моментом» приклеюємо насіння огірка. Листок готовий. Приклеюємо його на панно з ДВП. Покриваємо алкідним лаком.

Якщо після ґрунтування ви користуєтеся акриловими фарбами, то можна використовувати акриловий лак.

Насіння огірків, дині та кавуна на лейкопластирі.

Насіння огірків, дині та кавуна з трьома відтінками фарби, підготовлене для наклеювання на панно.

Основа листа з паперу для живопису.

Насіння огірка, приклеєне до основи листа.

РОБОТА НАД ПТАХОМ

На щільний заґрунтований картон наклеюємо бавовняну тканину. Зверху наносимо вже згадуваний розчин із латексної фарби, клею ПВА-К з додаванням невеликого об'єму води. Даємо добу для висихання. Потім ножицями вирізаємо форму птаха за винятком хвоста, лапок і крила.

Пера птаха вирізаємо з паперу для живопису. Це основа пер для хвоста і крил. Коли вирізали одне перо, по центру олівцем проводимо лінію. На кінці пера верхню його частину продавлюємо ножем. По лінії олівця згинаємо папір.

На внутрішній бік пера кладемо невелику частинку сірника і закріплюємо клеєм ПВА-К. Таким чином підготовляємо всі пера для хвоста і крил.

Коли пера висохнуть, покриваємо їх знову розчином для ґрунтовки. Після висихання фарбуємо гуашшю. Потім фігури птаха і лапок покриваємо алкідним лаком. Попередньо лапки птаха вирізаємо з паперу для живопису, розмальовуємо.

Коли лак на заготовках висох, збираємо фрагменти до купи, тобто склеюємо все разом. Потім зібраного птаха прикріплюємо клеєм «Момент» до ДВП. Притискуємо до основи, кладемо вантаж (це можуть бути книги). Висихає виріб не менше однієї доби.

Верхні пера з паперу на хвіст і крила будуть приклеюватися, коли нижній шар пер буде обклеєний насінням – пір'ям.

Якщо після ґрунтування ви користуєтеся акриловими фарбами, то можна використовувати акриловий лак.

ОЧІ ПТАХА ТА ПРИКРАСИ

Беремо половинку кісточки абрикоса. Напилком шліфуємо до гладенької поверхні. Внутрішню поверхню змазуємо клеєм ПВА-К. Перед цим закріплюємо на дощечці широку стрічку лейкопластиру і прикладаємо до нього цю половинку абрикосової кісточки. Опуклу поверхню ґрунтуємо. Залишаємо на добу для висихання.

Далі латексну фарбу змішуємо з акриловою. Цим розчином рівномірно покриваємо наклеєну половинку кісточка абрикоса. Це має сохнути добу. Потім пензликом із гуашшю (частіше жовтою) фарбуємо підготовлену половинку абрикосової кісточка. Після висихання наносимо чорною гуашшю або акриловою фарбою коло-зіницю на оці птаха. Даємо висохнути. На завершення покриваємо око алкідним лаком. Коли висохне, ножицями вирізаємо (відділяємо) його від лейкопластиру. По краях ока трохи видно зріз від лейкопластиру. Його ми покриваємо акварельною (частіше жовтою) фарбою. І ось око птаха готове.

Для покриття основи крила птаха також використовуються половинки кісточок абрикоса. Їхня підготовка така ж, як і для ока, крім фарбування. Такі половинки можуть прикрашати кінчики хвоста птаха.

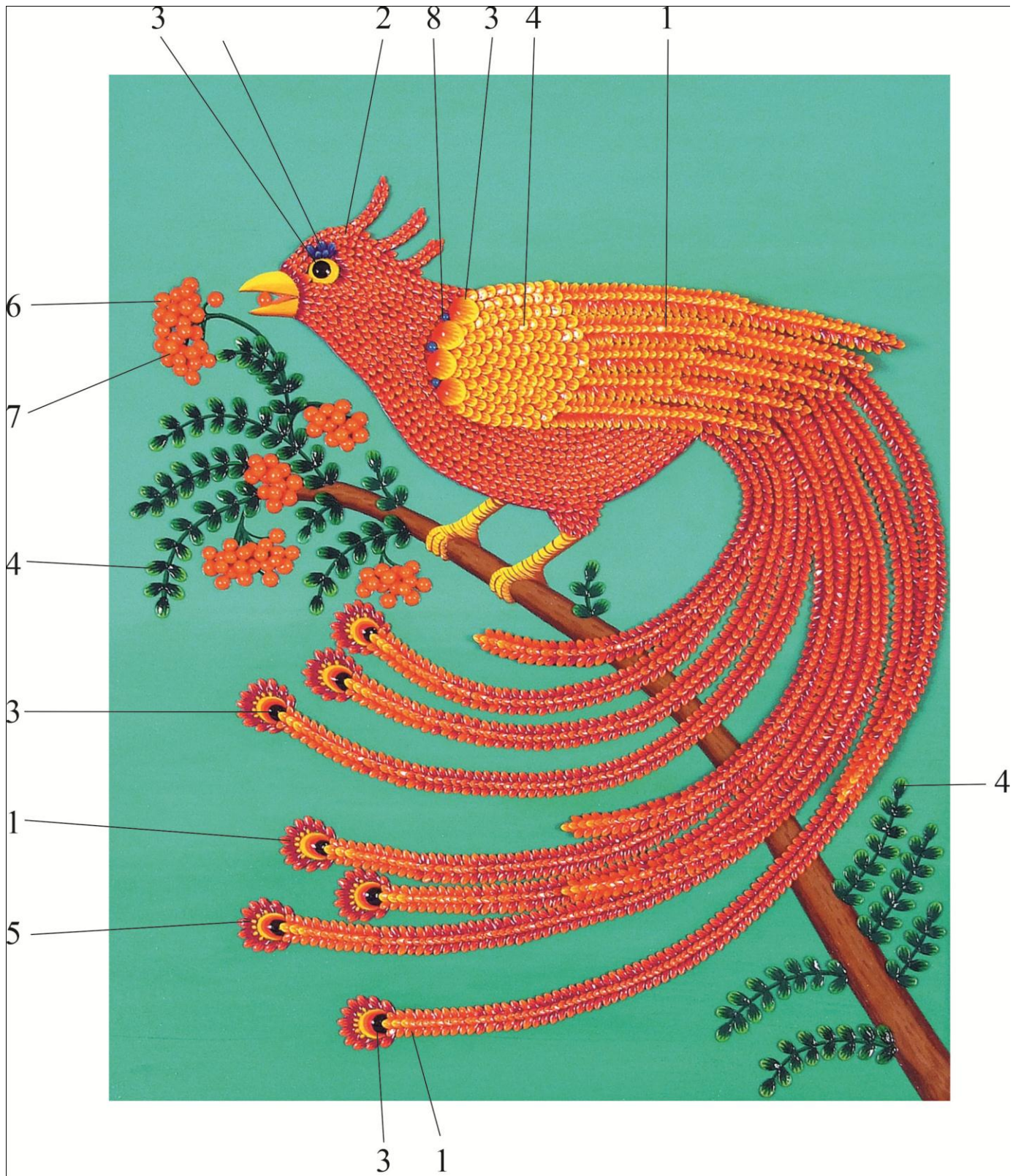
Відшліфовані половинки кісточок абрикоса на лейкопластирі – заготовка для ока та прикрас птаха.

Половинки кісточок абрикоса на лейкопластирі, відшліфовані, затрунтовані, зафарбовані, розмальовані.

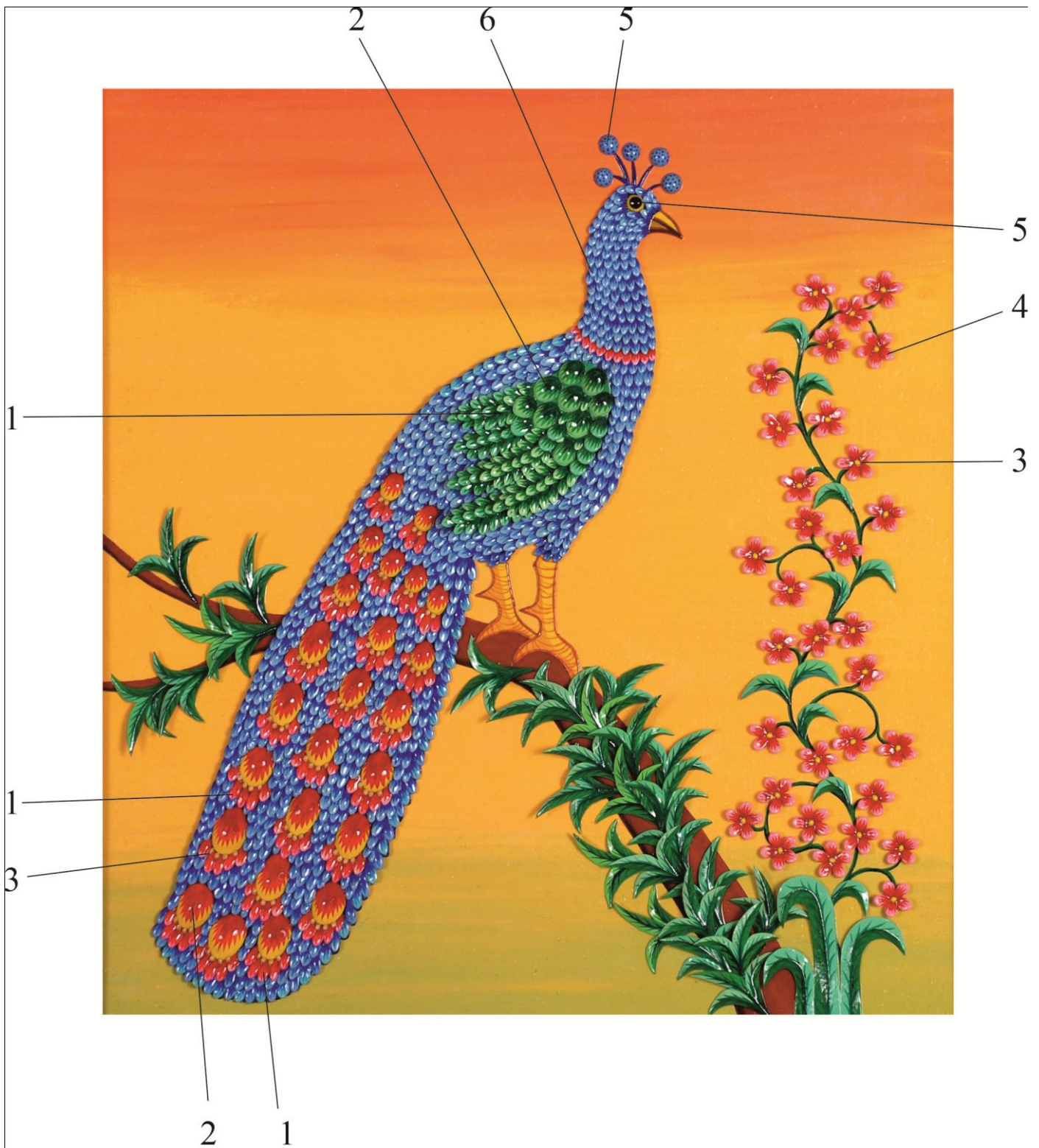

Прикраси та око для птаха, відрізані від лейкопластиру.

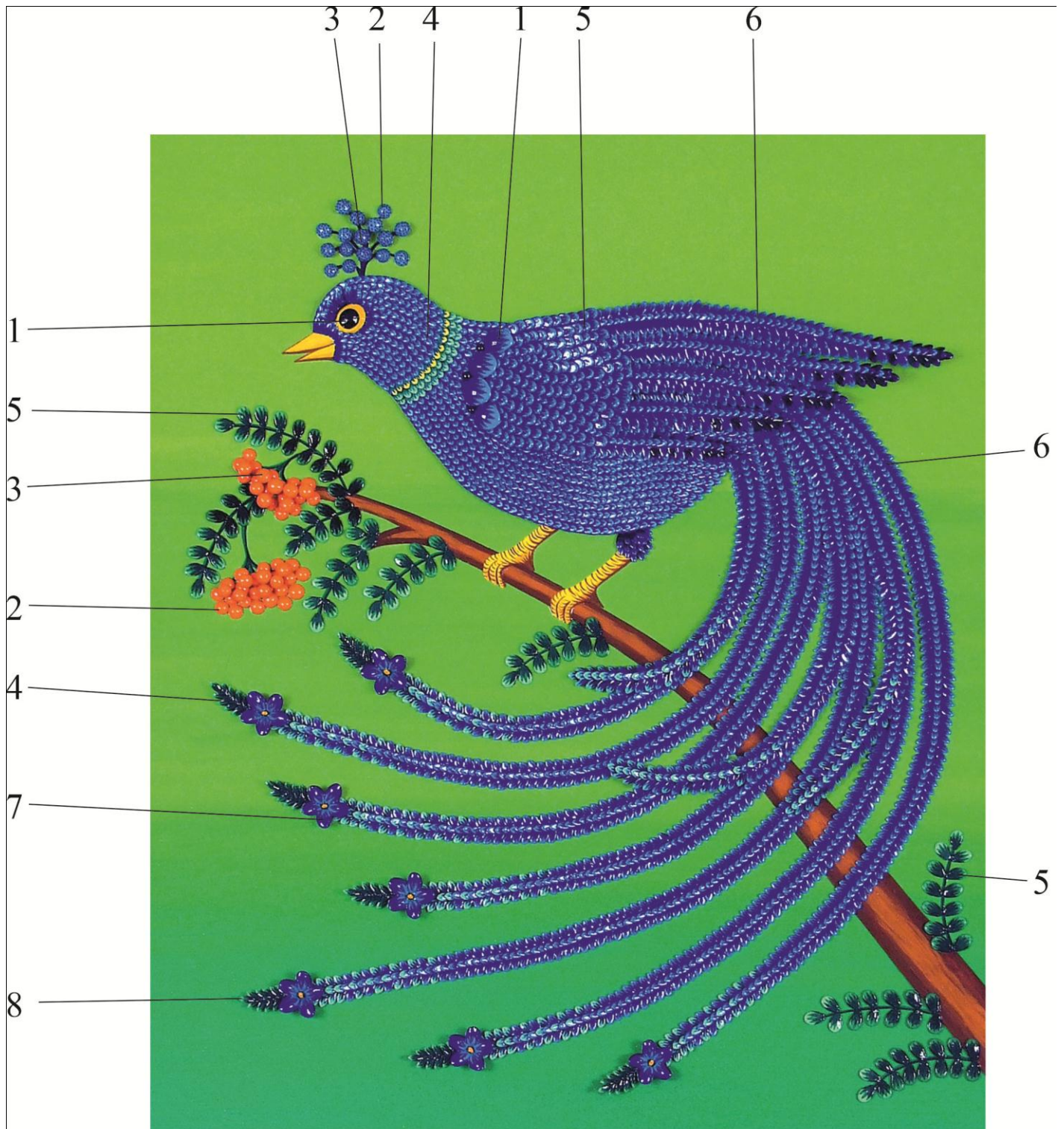
«Садочок насолод» (530x650)

Панно з насіння та кісточок плодів рослин: 1 дині, 2 огірка, 3 половинок абрикоса, 4 кавуна, 5 проса, 6 половинок черешні, 7 черешні, 8 вишні.

«Райський птах» (430x470)

Панно з насіння та кісточок плодів рослин: 1 дині,
2 половинок абрикоса, 3 проса, 4 кавуна,
5 половинок черешень, 7 огірка.

«Співачка» (530x650)

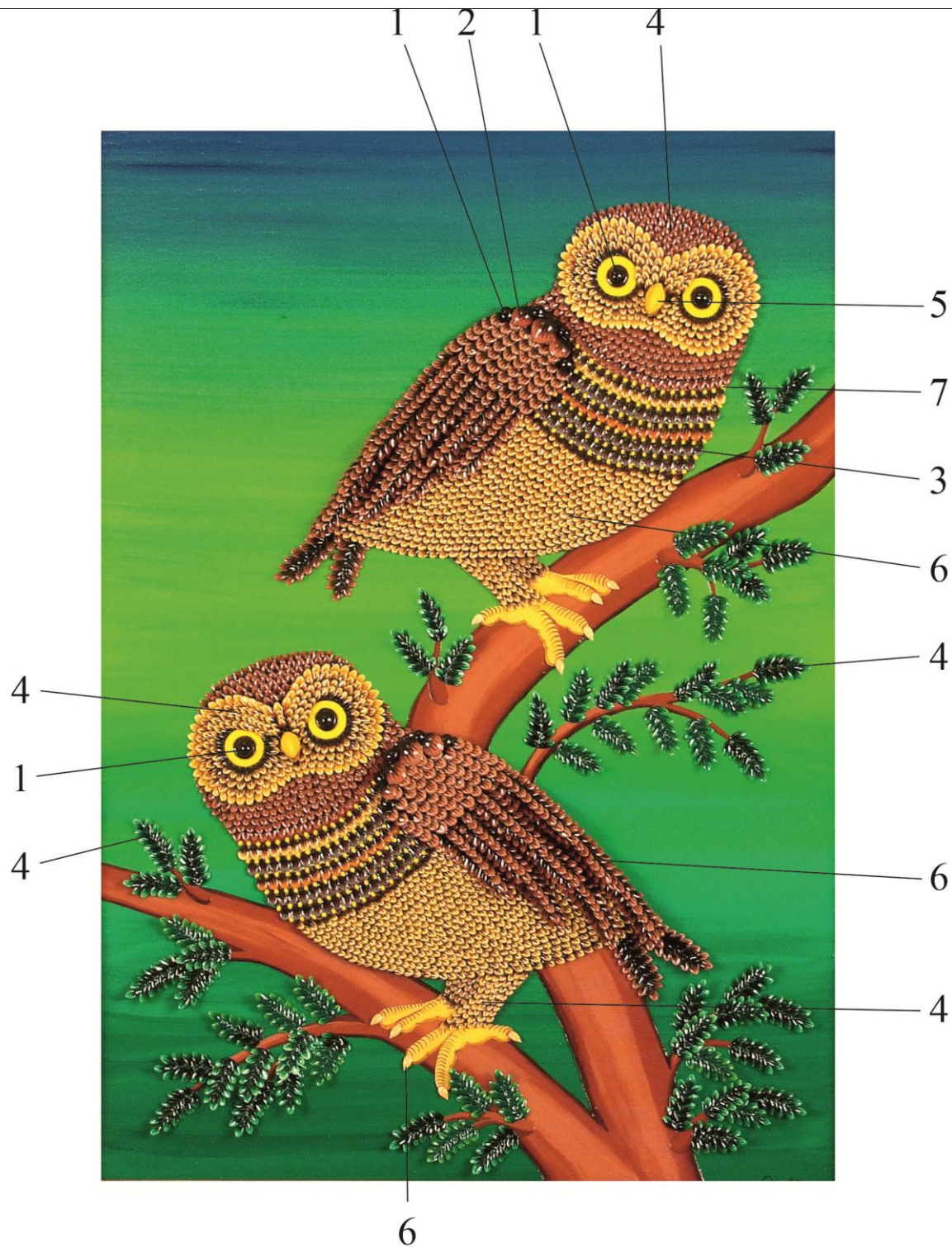
Панно з насіння та кісточок плодів рослин: 1 половинок абрикоса, 2 половинок вишень, 3 цілих вишень, 4 огірків, 5 кавуна, 6 дині, 7 аличі, 8 винограду.

ДЗЬОБ ДЛЯ СОВИ

Беремо велику цілу абрикосову кісточку. Ретельно шліфуємо напилком до гладенької поверхні. Дзьоб (кісточка) повинен бути під нахилом, тому на місці його приклеювання робимо плоску поверхню. Для цього шліфуємо напилком невелику частину кісточки. Тепер рівною поверхнею прикладаємо кісточку-дзьоб до лейкопластиру. Далі ґрунтуємо, вкриваємо фарбою, лаком, як і око птаха. Готовий дзьоб відрізаємо від пластиру і приклеюємо до голови сови.

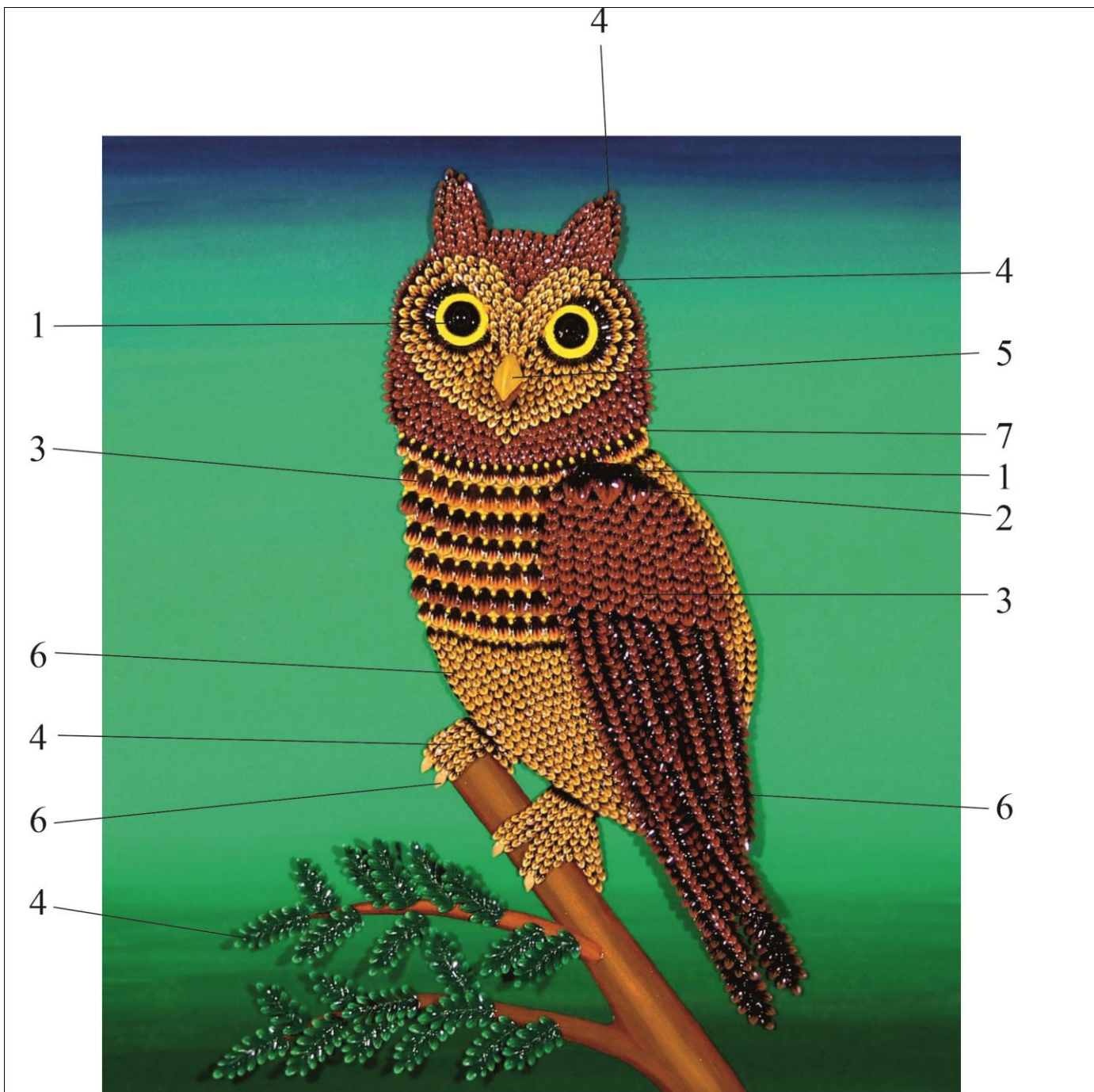

*Відшліфована, заґрунтована, розмальована
кісточка абрикоса на лейкопластирі – дзьоб для сови.*

«Сичі в гаю перекликались» (450x620)

Панно з насіння та кісточок плодів рослин: 1 половинок черешні, 2 половинок абрикоса, 3 кавуна, 4 огірка, 5 абрикоса, 6 дині, 7 проса.

«Кричать сови, спить діброва» (420x470)

Панно з насіння та кісточок плодів рослин: 1 половинок черешні, 2 половинок абрикоса, 3 кавуна, 4 огірка, 5 абрикоса, 6 дині, 7 проса.

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ НАД ПІВНЕМ

Вирізаючи картон для форми півня, слід врахувати форму половинок відшліфованих кісточок абрикоса. Адже ці половинки будуть приклеюватися на гребінь і бороду півня.

Після того як вирізали форму півня чи курки, відразу приклеюємо половинки абрикосових кісточок. Грунтуємо їх, наносимо червону акрилову фарбу або художню гуаш.

Покриваємо алкідним лаком. Груді птаха на панно викладаємо (приклеюємо) із насіння кавуна. Між цими насінинами кладемо на свіжий лак просо. Після висихання на просо тонкою паличкою ставимо крапочку акриловою фарбою потрібного кольору. Хвіст має бути пишним, об'ємним, дво- чи тришаровим. Кінчики крил повинні бути відстовбурчені, як у всіх птахів на панно. Кігті півня виготовляються із насіння дині.

Якщо після грунтування ви користуєтесь акриловими фарбами, то можна використовувати акриловий лак.

ВИГОТОВЛЕННЯ ПЕРА ПТАХА

Для пір'я птахів використовується зріле насіння огірків, динь, кавунів.

На дощечці закріплюємо медичний лейкопластир шириною 1 см, на який кладемо чисте насіння з невеликим інтервалом. Наносимо на зерна перший шар, який складається з білої матової латексної фарби та акрилової необхідного кольору. Після висихання вкриваємо насіння гуашшю потрібного кольору.

Беремо пензлик «Колонок» № 1,2 або білячий пензлик. Наносимо ним аквареллю малюнок. Спочатку світлішу фарбу, після висихання – темнішу. Таким чином на кожному зернину накладено три кольори.

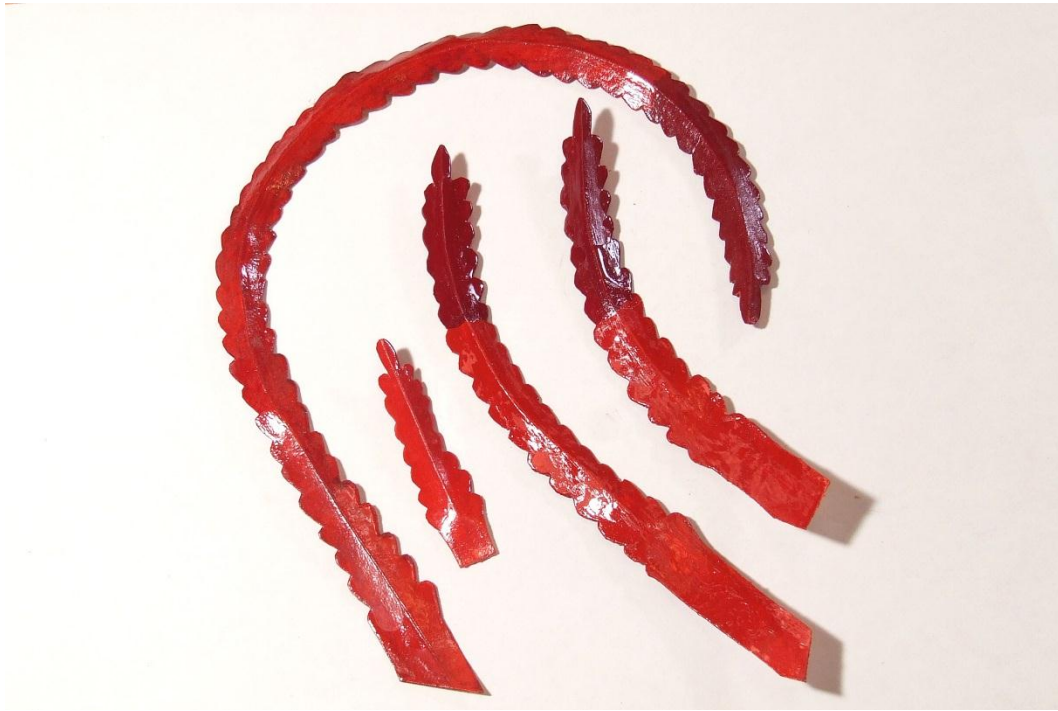
Розпочинаємо прикріплювати насінини з кінчиків хвоста клеєм «Момент».

У живого птаха пір'я росте в одному напрямку. У такому ж порядку приклеюємо насіння (пір'я) до птаха-картини. Під основу крила підкладаємо шматочки сірників, щоб воно ставало опуклим.

Перо для хвоста виготовляємо із паперу для живопису так само, як і пера для крил. І обклеюємо підготовленим заздалегідь насінням.

Основа пера з паперу для живопису.

*Розфарбована та покрита лаком основа пера
з паперу для живопису.*

*Приклеєне до основи пера насіння дині – це пір'я для птаха
(хвоста або крил).*

КРИЛО ПТАХА

Беремо картон, на який уже приклеєна тканина. Вирізаємо основу крила. Зафарбовуємо її гуашшю. Потім вирізаємо з паперу для живопису пера.

Верхню частину паперу продавлюємо ножиком уздовж центральної лінії. Згинаємо. Опукла частина буде лицьовою. На ввігнуту частину наносимо клей ПВА-К, сюди ж у місця, де будуть кінчики пір'я, приклеюємо шматочки сірників для надання виробу об'ємності. Доба — на висихання.

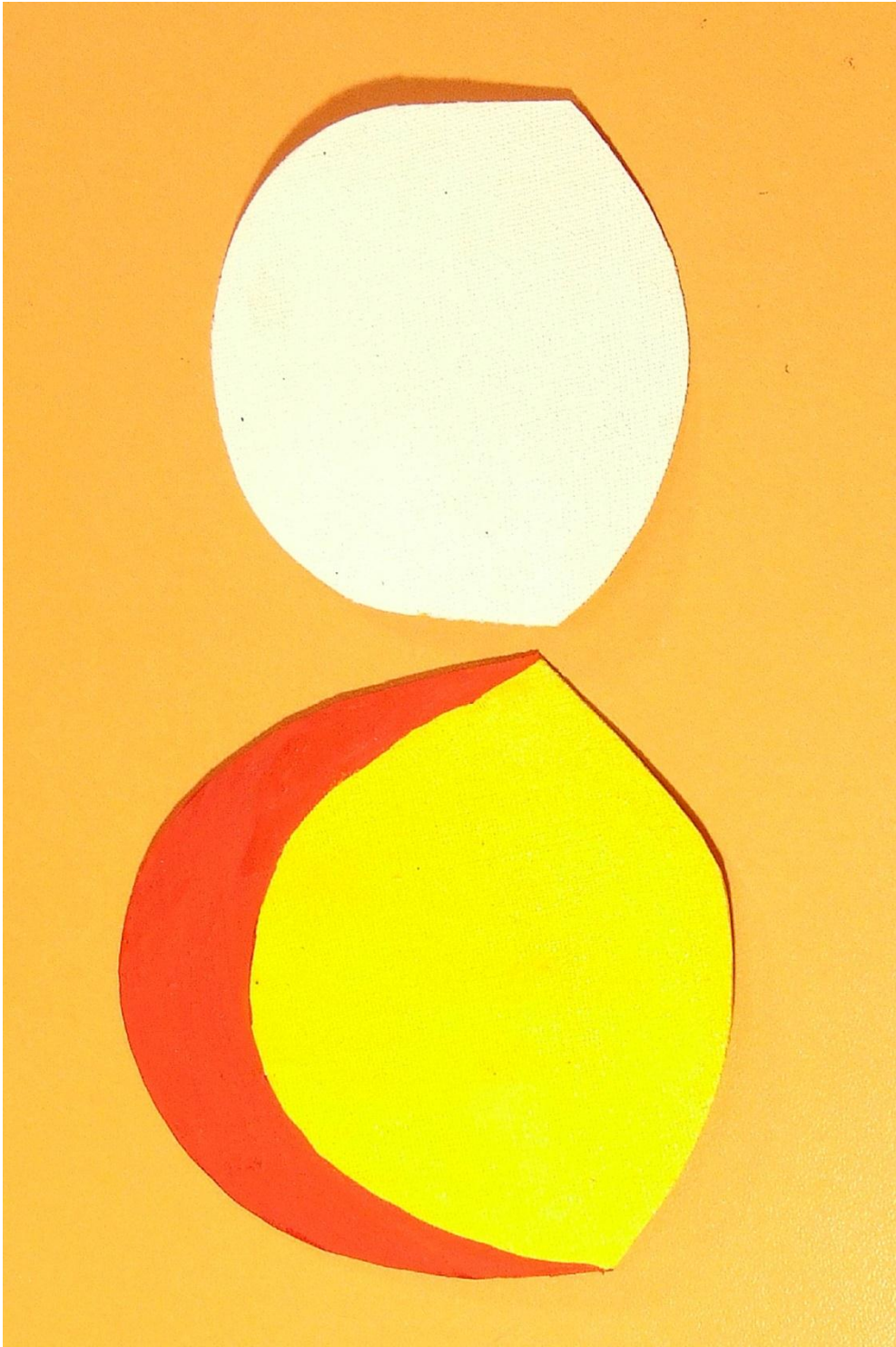
Далі лицьову частину основи пера ґрунтуємо, вкриваємо гуашшю, а після висихання — алкідним лаком. Потім на основу пера приклеюємо «Моментом» готові розмальовані насінини. Спочатку по боках, затим по центру. Коли насінини вже приклеєні, основу пера з насінням прикріплюємо до птаха. У кінці цього процесу все вкриваємо алкідним лаком.

Тепер приклеюємо верхній, другий шар пер. На птахові може бути два шари пер або навіть три.

Коли всі шари пер закріплені, можна приклеїти «Моментом» основу крила. Притискуємо вантажем (згодяться книги), даємо добу на висихання. Тепер викладаємо насінини на основу крила. На основу крила приклеюємо підготовлене насіння кавуна та прикраси з половинок кісточок абрикоса. Вкриваємо все алкідним лаком.

Таким чином крило включає:

- основу крила (з картону);
- основи пера (з паперу для живопису);
- пір'я з насіння огірків, дині, кавуна.

*Основа крила птаха з картону,
обклеєна бавовняною тканиною.*

«Ще треті півні не співали...» (500x520)

Панно з насіння та кісточок плодів рослин: 1 половинок абрикоса, 2 гінкго білоби, 3 огірка, 4 кавуна, 5 винограду, 6 половинок черешні, 7 гречки, 8 аличі, 9 проса, 10 калини, 11 дині.

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ НАД ДРАКОНОМ

Беремо якісний щільний картон. Обклеюємо його бавовняною тканиною. Після висихання вирізаємо форму дракона з головою. Покриваємо гуашшю. Із щільного паперу вирізаємо різки, лапки, язик, основу для борідки та пишної частини хвоста. Вирізаємо об'ємне півколо, як для хвоста, тільки меншого розміру – для верхнього повіка ока.

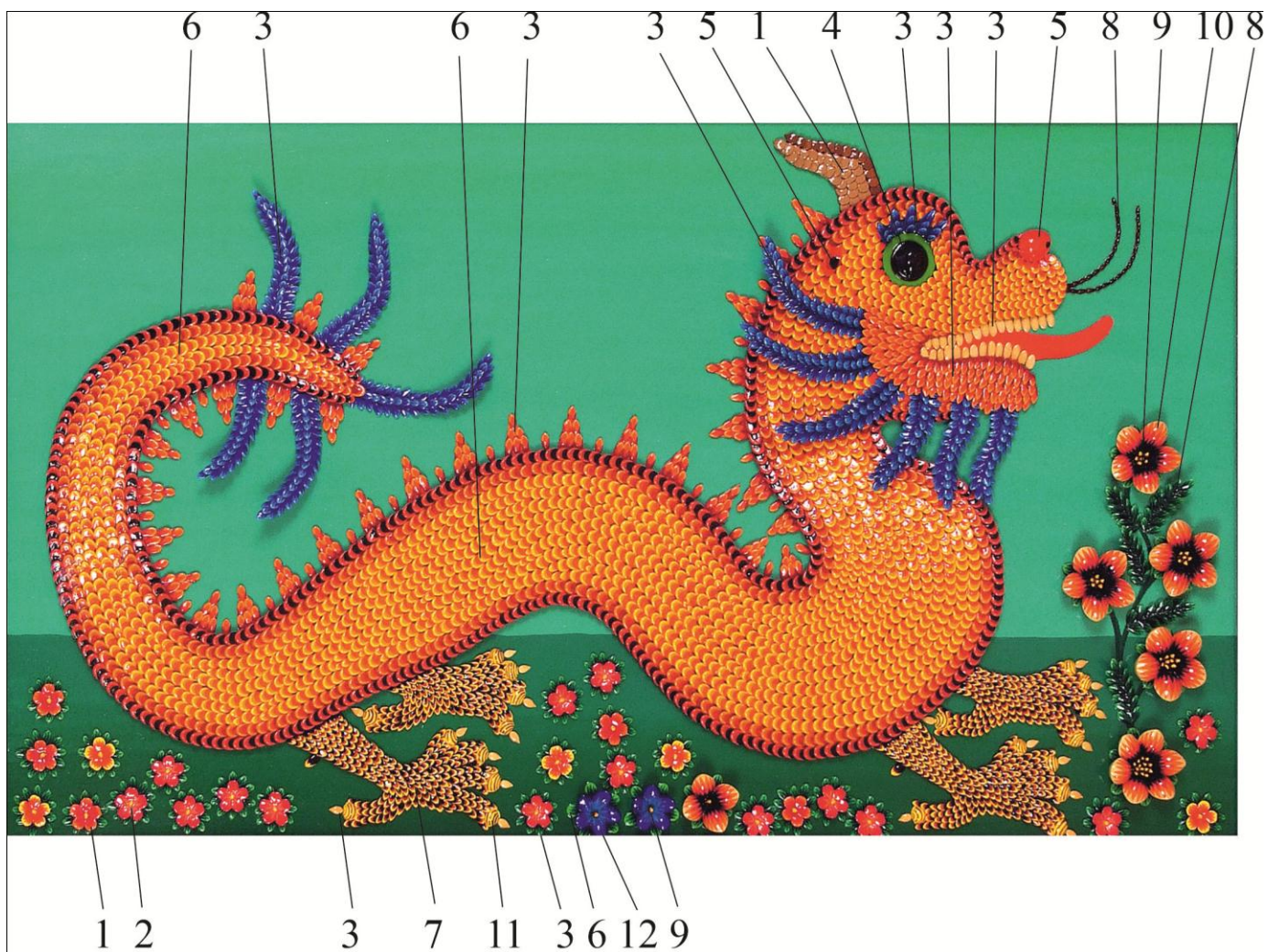
Грунтуємо всі частини, покриваємо гуашшю, лаком. Після кожного етапу роботи даємо виробу добу для висихання.

Пізніше на верхнє повіко під кутом 85° приклеїмо насіння дині, це будуть вії дракона. Зуби дракона, виготовлені з насіння дині, фарбою не покриваємо. Тулуб дракона викладаємо з насіння кавуна. Ріжки – з насіння калини. Вуха приклеюємо до тулуба опуклою стороною з половинки кісточки абрикоса. Вусики виготовляємо з насіння обліпихи. Лапки – з насіння огірка. Кігті – з насіння дині. На кінчиках лапок – половинки кісточок черешні. На голові (під нижньою щелепою) робимо в картоні розріз і вставляємо туди основу (з паперу) для борідки.

Коли всі деталі будуть готові, приклеюємо форму дракона до ДВП.

Приклеюємо підготовлене насіння. Покриваємо все алкідним лаком. Борідка і пишна частина хвоста дракона залишаються відстовбурченими.

Якщо після грунтування ви користуєтеся акриловими фарбами, то можна використовувати акриловий лак.

«Дракон-охоронець» (450x800)

Панно з насіння та кісточок плодів рослин: 1 калини, 2 проса,
 3 дині, 4 половинка абрикоса, 5 половинка абрикоса
 6 кавуна, 7 огірка, 8 обліпихи, 9 винограду, 10 гінкго білоби
 11 половинок черешень, 12 аличі.

Фрагмент панно

*“Дракон-охоронець”, 2018р.
Флоромозаїчне об’ємне панно (450×800)
“Theguard-dragon”, 2018
Floramosaic volume painting.*

ВІД АВТОРА

Висловлюю подяку за співпрацю та надання допомоги:

Віті Ковальській – директору Департаменту освіти і науки
Полтавської обласної державної адміністрації;

Алевтині Ключинській – директору Полтавського
мистецького ліцею ім. Софії Русової Полтавської обласної
ради;

Валерієві Прядку – організаторові виставок;

Віктору Самородову – голові Полтавського відділення
Українського ботанічного товариства;

Усім добрим людям, які забезпечують мене насінням для
творчості;

Природі України за найкращі чорноземи, за веселку, із якої
взяті всі кольори.

Ольга Літус

БІОГРАФІЯ

Літус Ольга Вікторівна народилася 15 грудня 1952 року в м. Полтаві в українській сім'ї лікарів-стоматологів Бурових. У 1974 році закінчила Полтавський кооперативний технікум. У 1975 — Тернопільську республіканську школу декораторів-рекламознавців. У 1989 році закінчила Полтавський кооперативний інститут.

2011 року О.В. Літус присвоєно звання «Заслужений майстер народної творчості України».

У 2014 році отримала патент на корисну модель «Флорамозаїчне об'ємне панно» за № 91546.

У 2016 році її творчість увійшла до 17 тому «Енциклопедії сучасної України» (можна побачити в Інтернеті). Літус. О.В. проведено 25 виставок у таких містах: Полтаві, Києві, Берліні (Німеччина), Миргороді, Харкові.

2016 року нагороджена Почесною грамотою та медаллю Полтавської обласної ради за багаторічну плідну творчу діяльність, вагомий внесок у розвиток і популяризацію декоративного мистецтва, збагачення художньої скарбниці полтавського краю.

У 2016 році увійшла до Національного реєстру рекордів України як авторка найбільшої кількості картин, виготовлених із насіння гінкго білоби.

Членкиня творчого об'єднання полтавських художників «Живопис». Християнка.

*Патент на корисну модель № 91546.
Зареєстровано в Державному реєстрі патентів
України на корисні моделі 10.07.2014 року.*

Флоромозаїчні об'ємні панно в даний час знаходяться:

- в обласному комунальному закладі «Харківський художній музей» – 1 панно;
- У Полтавському художньому музеї імені Миколи Ярошенка – 2 панно;
- у музеї Державної служби інтелектуальної власності України, м. Київ – 1 панно;
- у мистецькому ліцеї імені Софії Русової Полтавської обласної ради – 30 панно. Нині це постійно діюча виставка творів О. Літус, із якими можна ознайомитися. Чимало творів знаходиться в приватних колекціях в Україні та за кордоном.

РЕПРОДУКЦІЇ ФЛОРОМОЗАЇЧНИХ ОБ'ЄМНИХ ПАННО
ОЛЬГИ ЛІТУС

***“Україно, Україно!
Серце моє, ненько!”***, 2018 р.
*Ілюстрація до твору Т.Шевченка “Тарасова ніч”
Флоромозаїчне об’ємне панно (470×500)*
***“Ukraine, Ukraine!
My heart, Mother!”***, 2018
*Illustration to the work by T. Shevchenko “Taras’s Night”
Floral volumetric mosaic*

*“Квітуча Україна”, 2017 р.
Флоромозаїчне об’ємне панно (410×410)
“BloomingUkraine”, 2017
Floral volumetric mosaic*

*«Співачка», 2019 р.
Флоромозаїчне об'ємне панно (530×630)
«Singer», 2019
Floral volumetric mosaic*

*“Ще треті півні не співали”, 2010 р.
Ілюстрація до твору Т.Шевченка “Причинна”
Флоромозаїчне об’ємне панно (500×520)
“The Third Roosters have not yet Crowed”, 2010
Illustration to the work of T.Shevchenko
“The Moonstruck Girl”
Floral volumetric mosaic*

*“Сичі в гаю перекликались”, 2017 р.
Ілюстрація до твору Т.Шевченка “Причинна”
Флоромозаїчне об’ємне панно (450×620)
“The Owls were Hooting in the Grove”, 2017
Illustration to the work by T. Shevchenko
“The Moonstruck Girl”
Floral volumetric mosaic*

*“Садочок насолод”, 2018 р.
Флоромозаїчне об’ємне панно (530×650)
“Garden of Pleasure”, 2018
Floral volumetric mosaic*

*“Садочок насолод”, 2018 р.
Флоромозаїчне об’ємне панно (530×650)
“Garden of Pleasure”, 2018
Floral volumetric mosaic*

*“Зозуля кувала, Правдоньку казала”, 2016 р.
Ілюстрація до твору Т.Шевченка “Сова”
Флоромозаїчне об’ємне панно (430×430)
“The Cuckoo was Chanting, Telling the Truth”, 2016
Illustration to the work by Taras Shevchenko “The Owl”
Floral volumetric mosaic*

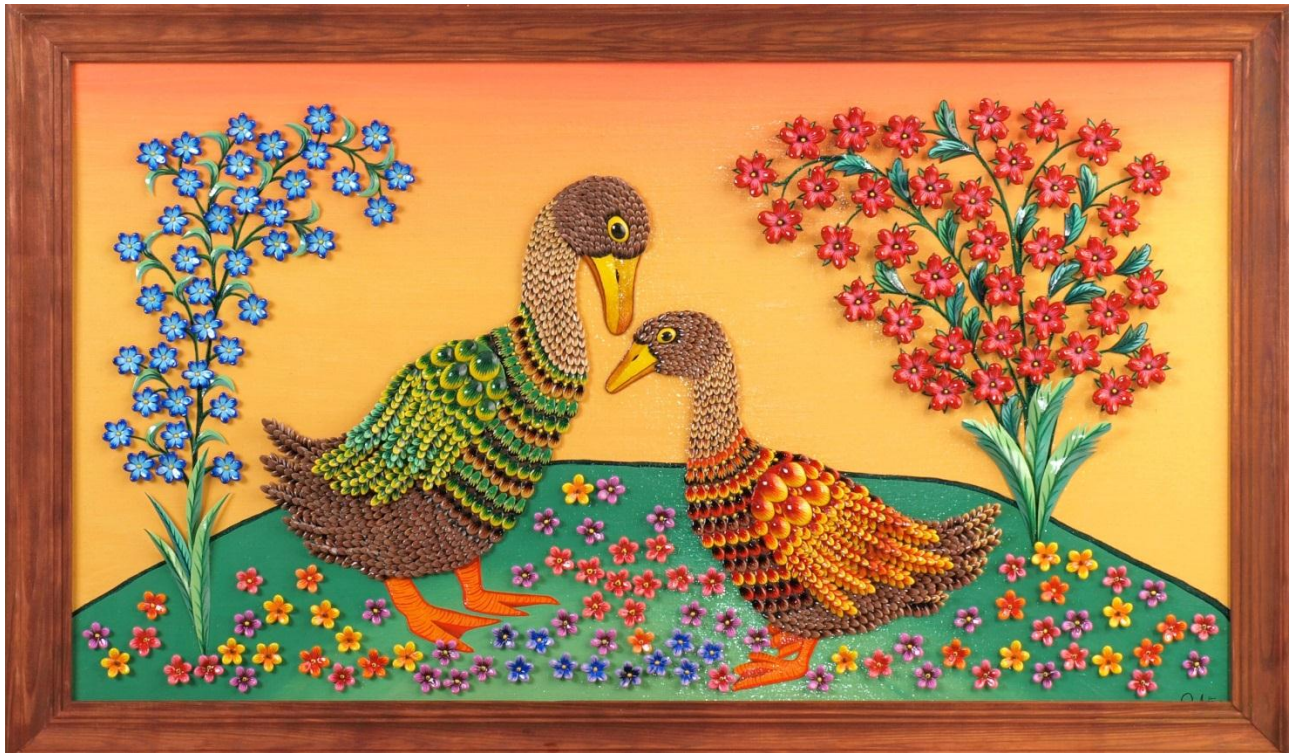
*“Кричать сови, спить діброва”, 2017 р.
Ілюстрація до твору Т.Шевченка “Катерина”
Флоромозаїчне об’ємне панно (420×470)
“The Owls are Hooting, the Grove is Asleep”, 2017
Illustration to the work by T. Shevchenko “Catherine”
Floral volumetric*

*“Бджілки-трудівниці”, 2017 р.
Флоромозаїчне об’ємне панно (300×300)
“ToilerBees”, 2017
Floral volumetric mosaic*

*“Райський птах”, 2013 р.
Флоромозаїчне об’ємне панно (430×470)
“Bird of Paradise”, 2013
Floral volumetric mosaic*

*“Хлюпочуться качаточка”, 2010р.
Ілюстрація до твору Т.Шевченка
“Тече вода з-під явора”
Флоромозаїчне об’ємне панно (800×450)
“Ducklings are Splashing”, 2010
Illustration to the work by T. Shevchenko
“The Water is Flowing from Under the Sycamore”
Floral volumetric mosaic*

*“Життя на глибині”, 2016 р.
Флоромозаїчне об’ємне панно (460×360)
“Lifeindepth”, 2016
Floral volumetric mosaic*

*“Полтавські квіти”, 2012 р.
Флоромозаїчне об’ємне панно (410×410)
“Poltava Flowers”, 2012
Floral volumetric mosaic*

“Думи мої — квіти мої”, 2011 р.

Ілюстрація до твору Т.Шевченка

“Думи мої, думи мої”

Флоромозаїчне об’ємне панно (460×360)

“My Thoughts are my Flowers”, 2011

Illustration to the work by T. Shevchenko

“Thoughts of Mine”

Floral volumetric mosaic

*“Дракон-охоронець”, 2018р.
Флоромозаїчне об’ємне панно (450×800)
“The Guard-Dragon”, 2018
Floral volumetric mosaic*

*“Сичі в гаю перекликались”, 2017 р.
Ілюстрація до твору Т.Шевченка “Причинна”
Флоромозаїчне об’ємне панно (430×430)
“The Owls were Hooting in the Grove”, 2017
Illustration to the work of T.Shevchenko
“The Moonstruck Girl”
Floral volumetric mosaic*

*“Сичі в гаю перекликались”, 2017 р.
Ілюстрація до твору Т.Шевченка “Причинна”
Флоромозаїчне об’ємне панно (430×430)
“The Owls were Hooting in the Grove”, 2017
Illustration to the work by T. Shevchenko
“The Moonstruck Girl”
Floral volumetric mosaic*

*“Танок квітів”, 2015 р.
Флоромозаїчне об’ємне панно (410×410)
“Dance of Flowers”, 2015
Floral volumetric mosaic*

*“Квітка – це усмішка рослини”, –
розмірковує курочка, 2016 р.
Флоромозаїчне об’ємне панно (430×430)
“The flower is a smile of a plant” –
the chicken thinks, 2016
Floral volumetric mosaic*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонович Є. А., Захарчук-Чугай Р. В., Станкевич М. С. Декоративно-прикладне мистецтво – Л. : Світ. – 1992. – С. 100-271.
2. Барадулина В. А. Основы художественного ремесла. – М. : Просвещение, – 1979. – С. 79-119.
3. Бутник-Сіверський Б. С. Український сувенір. – К. : Наукова думка. – 1972. – С. 100-230.
4. Веселкові барви. Українське декоративне мистецтво. – К. : Мистецтво. – 1971.
5. Кириченко М.А. Український народний декоративний розпис. – Знання – Прес, – 2006. – С. 170 – 177.
6. Сахута Е. М., Говор В. А. Художественные ремесла и промыслы Беларуси. – М. : Наука и техника. – 1988. – С. 99-272.
7. Селівачов М. Р. Лексикон української орнаментики. Редакція «Вісника АНТ», – 2005. – С. 88-130.
8. Соколова М. С. Художественная роспись по дереву. – М. : Владос. – 2002. – С. 136-302.
9. Соломченко О.Г . Народні таланти Прикарпаття. – К. : Мистецтво. – 1969. – С. 80-158.
10. Тахтаджян А. Л. Энциклопедия «Жизнь растений». – М. : Просвещение. – Том 6. – С. 272-286.

Фотозйомка
Комп'ютерна верстка і дизайн
Комп'ютерний набір

В. Колеснік
Н. Лещенко
Л. Приймак